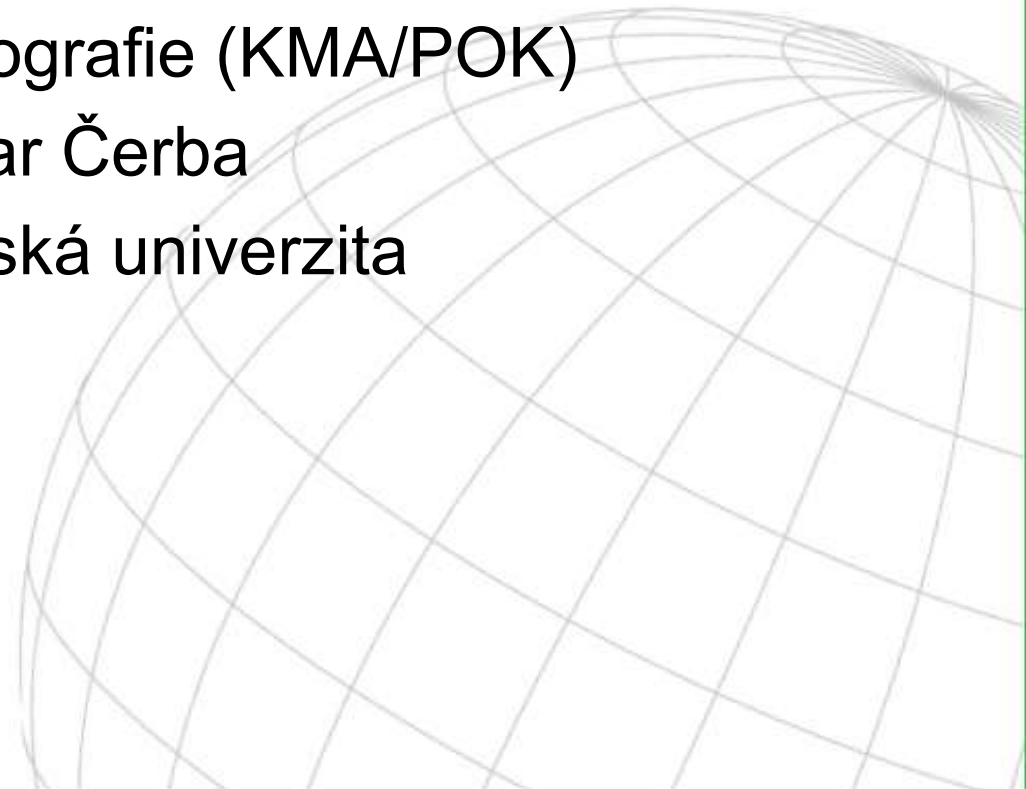

Přístupnost map

Přednáška z předmětu
Počítačová kartografie (KMA/POK)
Otakar Čerba
Západočeská univerzita

Definice

WIKIPEDIA

Přístupnost je obecný termín používaný k popisu, do jaké míry systém je použitelný pro co nejvíce lidí.

Přístupnost je stav, kdy nikdo není omezován při používání aplikace.

David Špinar

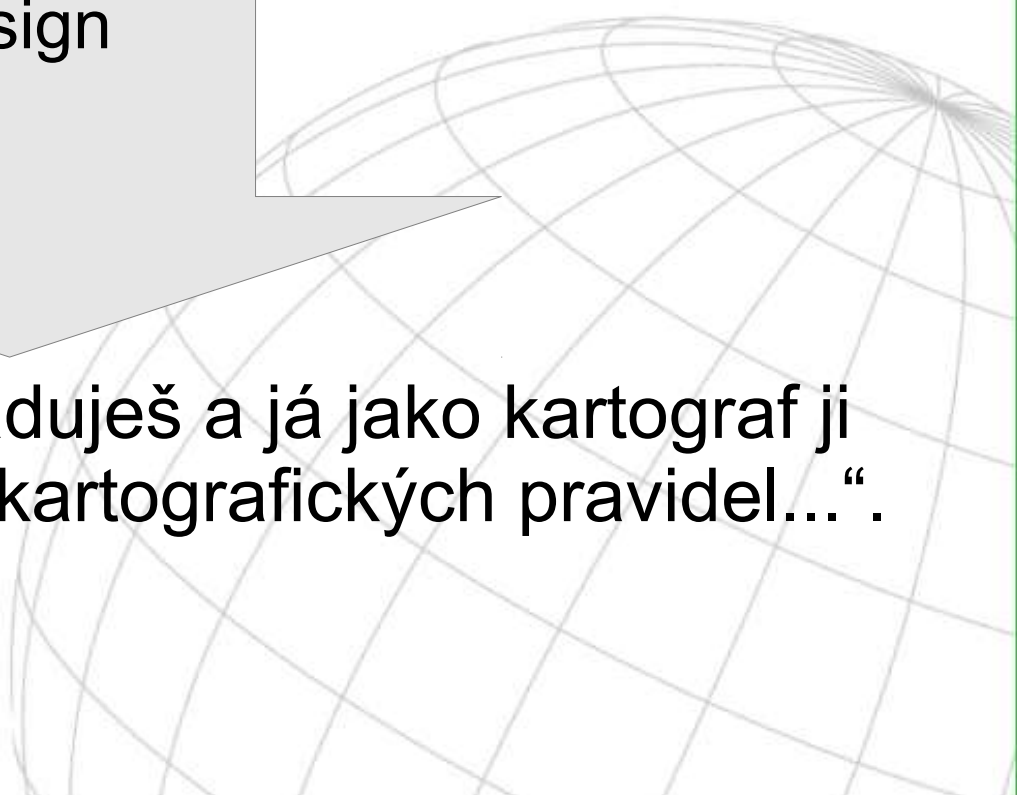
Správná mapa = přístupná mapa

„Správná mapa je taková, kterou si vytvořím a budu jí rozumět.“

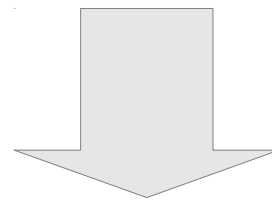
User-centred
design

„...řekni jakou mapu požaduješ a já jako kartograf ji vytvořím podle nejlepších kartografických pravidel...“.

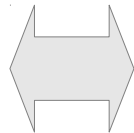

Přístupné a nepřístupné mapy

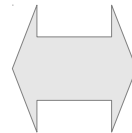
Přístupnost v kartografii

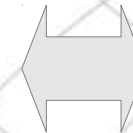
Kartografické
aspekty

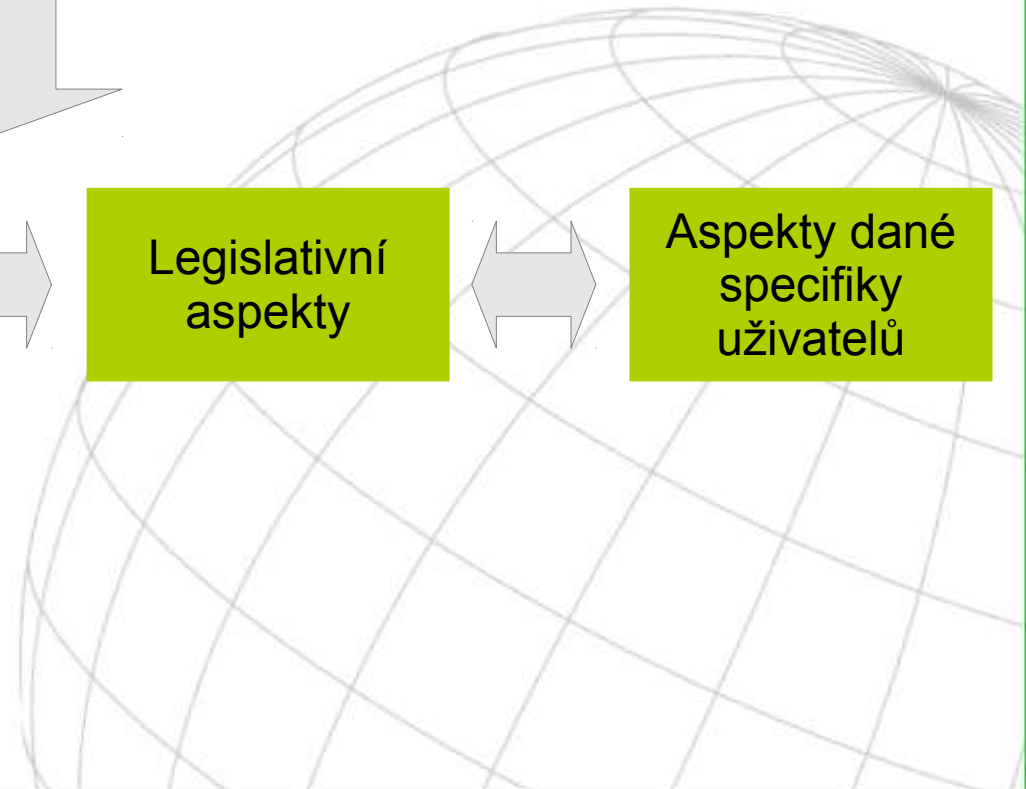
Technologické
aspekty

Legislativní
aspekty

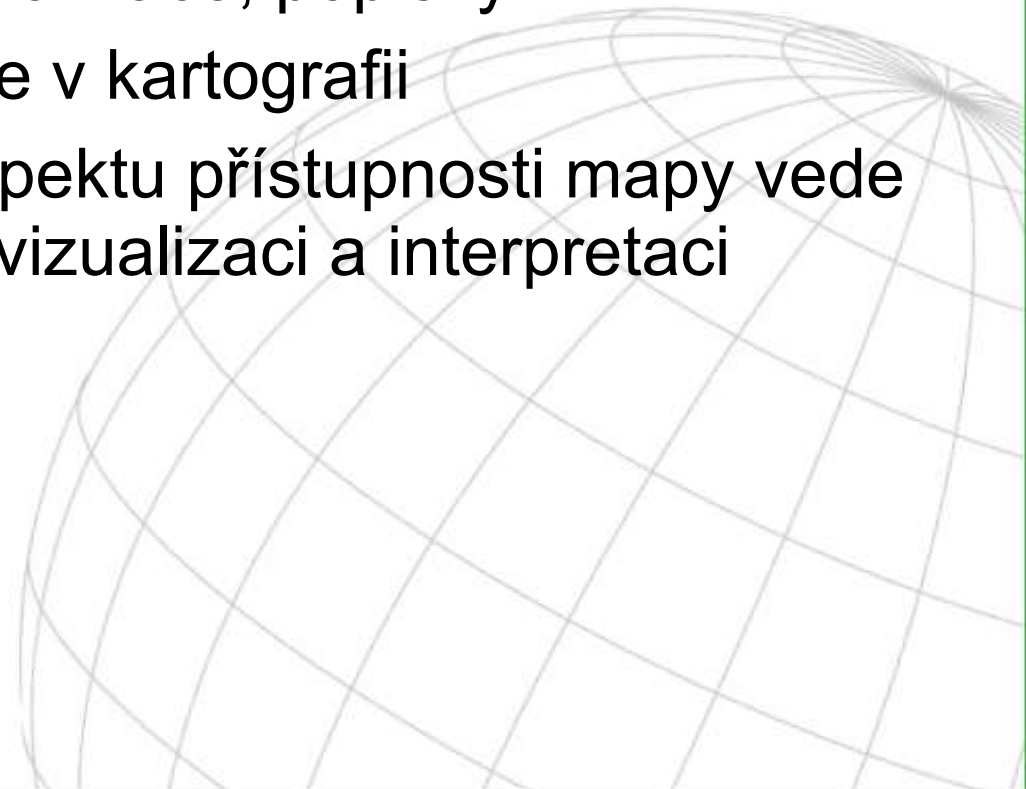

Aspekty dané
specifiky
uživatelů

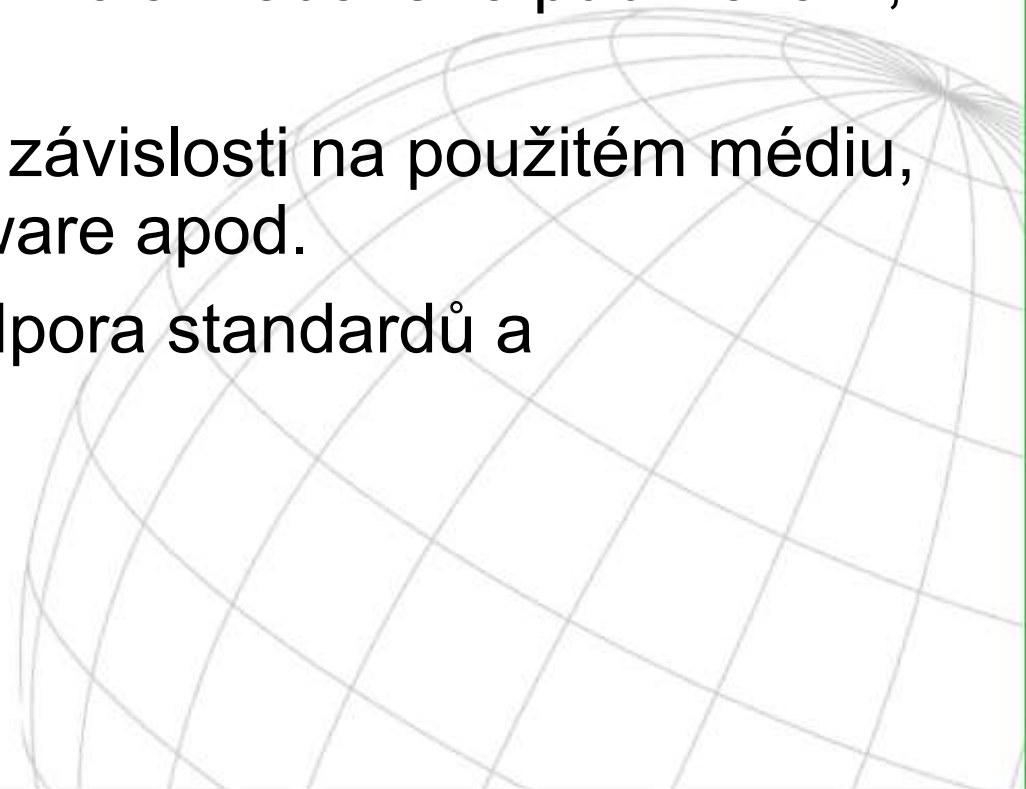
Kartografické aspekty

- Kartografická správnost mapy a správnost jejího obsahu
- Dodržování základních kartografických principů (až 2 000 let starých)
- Kompozice mapy, používání barev, interpretační metoda, kartografická stupnice, generalizace, popisky...
- Reakce na novinky a inovace v kartografii
- Narušení kartografického aspektu přístupnosti mapy vede k nepřesné nebo zkreslující vizualizaci a interpretaci zdrojových prostorových dat

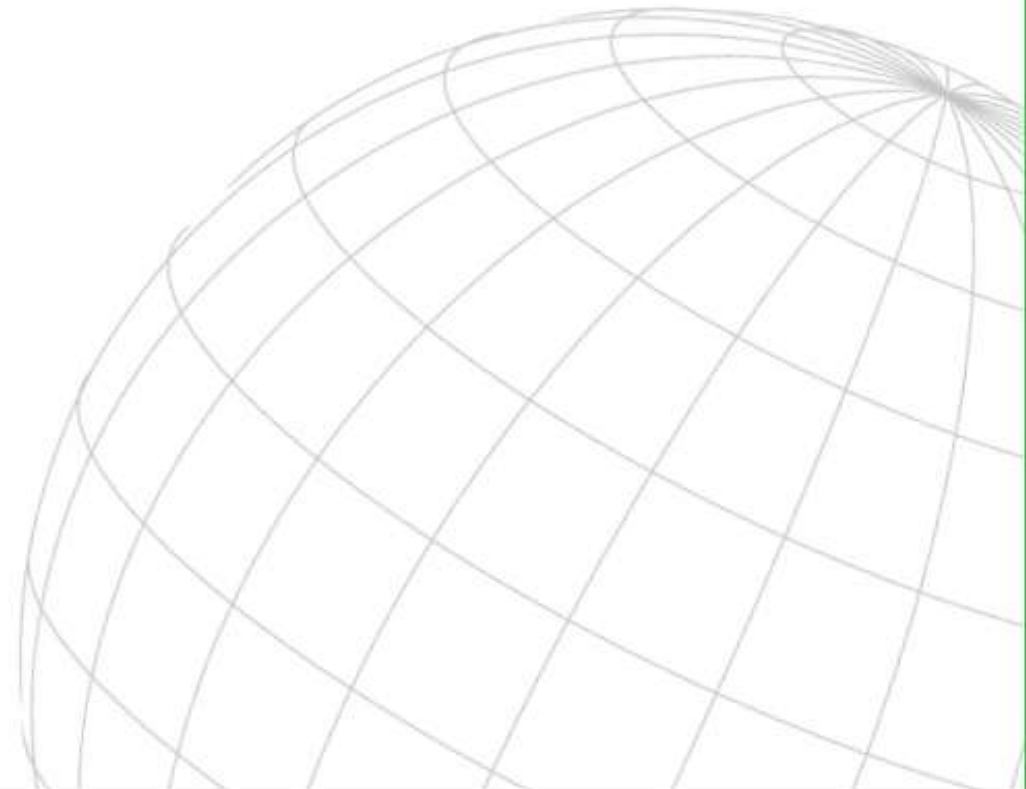
Technologické aspekty

- Interakce kartografie a technických oborů, které zajišťují publikaci kartografických produktů
- Analogová kartografie – dodržování polygrafických a reprografických zásad a standardů
- Digitální kartografie – digitálního a webového publikování, počítačové grafiky apod.
- Kvalita mapy nesmí klesat v závislosti na použitém médiu, technologii, platformě, hardware apod.
- Důležité je dodržování a podpora standardů a standardizovaného popisu

Legislativní aspekty

- Kartografické produkty (i data), které jsou utajované, podléhají cenzuře nebo jsou přístupné jen určitým skupinám obyvatel
- Dále například vyžadování instalace konkrétního (často komerčního) programového vybavení, používání uzavřených licencí apod.

Uživatelská specifika

- „Vlastnosti“ uživatele, které mu umožňují nebo naopak znemožňují používání mapy a dekódování informací obsažených v mapě
- Sociální specifika, kulturní specifika, jazykové rozdíly, zdravotní znevýhodnění, vyspělost a vzdělání uživatele

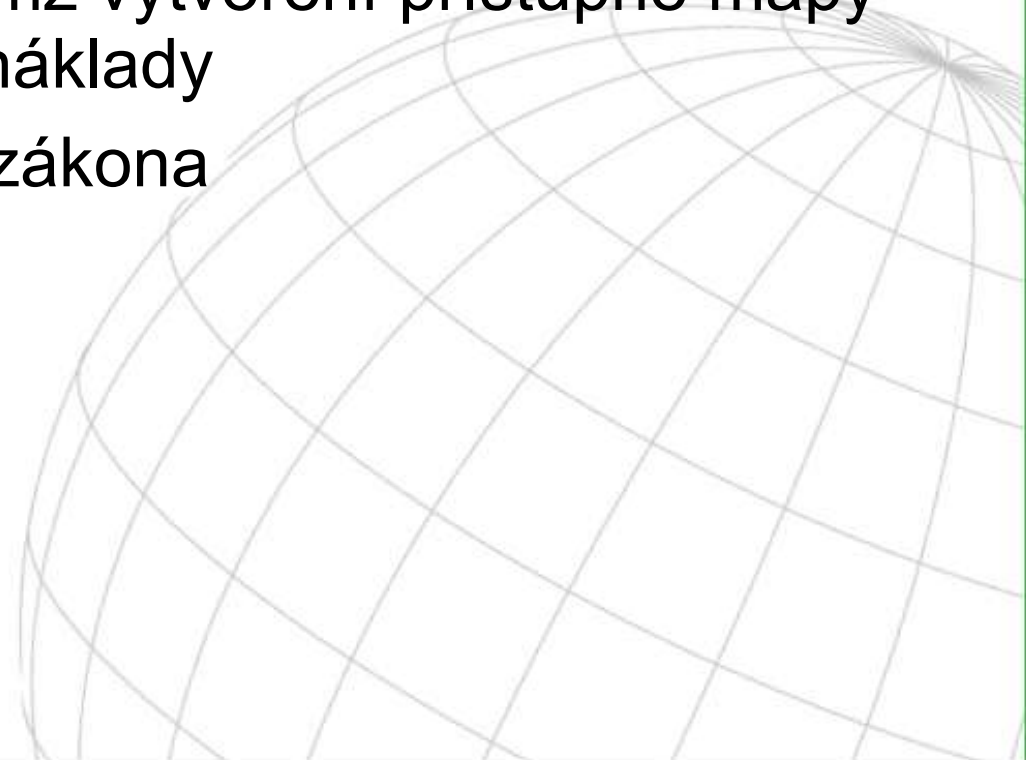

Přístupné a nepřístupné mapy

- Jaké jsou hlavní příčiny nepřístupnosti současných kartografických produktů?
- Dvě skupiny:
 - Nedostatek spolupráce a komunikace mezi osobami zainteresovanými na tvorbě a následném používání aplikace (např. poskytovatel dat, kartograf, uživatel, tvůrce vizualizace, investor, marketingový expert apod.)
 - Nedodržování standardů, pravidel a norem, případně zavádění nových či vylepšených interních proprietárních standardů bez ohledu na normy již existující a schválené

Proč být přístupný?

- Prestiž: Nepřístupná mapa je vizitkou špatné práce kartografa, který buď nemá potřebné znalosti, nebo svou práci odbyl
- Finanční důvody: Nepřístupná mapa osloví cca 70% potenciální zákazníků, přičemž vytvoření přístupné mapy zpravidla nevyžaduje vyšší náklady
- Právní důvody: Dodržování zákona

Přístupnost & legislativa

- Změna zákona 365/2000 (o informačních systémech veřejné správy) stanovuje povinnost přizpůsobit webové stránky orgánů veřejné správy handicapovaným uživatelům – tento zákon je důležitý i pro mapové aplikace poskytované veřejnou správou
- Na webových stránkách společnosti SAP Design Guild jsou příklady právních předpisů z celkem 23 zemí, které se týkají přístupnosti

Přístupnost & ICA

- Přístupnost souvisí s několika položkami Research Agenda of International Cartographic Association:
 - Metadata and SDIs
 - Usability of Maps and GI
 - Map Production
 - Cartographic Theory
 - Education
 - Society
- Commission on Use and User Issues –
http://www.univie.ac.at/cartography/karto/project/ica_user/ica_user_wiki

